

MUISTIO

HOIVAN TYÖRYHMÄ

Aika: 12.11.2020 klo 14.00 – 15.40

Paikka: Kunnanvirasto, valtuustosali

Läsnä: Vaarala Taru, Ruokajärvi Tuovi, Marjamaa Anri, Salo Milla, Helske Anne, Kaikkonen-Tiensuu Helena, Niva Marjut, Jaako Seija, Vaattovaara Orvo, Mäkinen Aimo, Miettinen Arto, etänä Kiili Johanna, Ylläsjärvi Ulla puheenjohtaja, Seppälä Tellervo sihteeri
Kannisto Petra kunnan tiedottaja
Poissa: Vanhanen Merja, Nikkinen Marja, Niva Hanna

Ulla Ylläsjärvi avasi kokouksen ja esitteli virkaan valitun perusturvajohtaja Johanna Kiilin.

Anri Marjamaa kertasi viime kertaisen työryhmän tuotosta, jossa oli nähtävissä ainakin kolme osaa;

1. nykyisen varmistamista,
2. tulevaisuuteen katsomista ja
3. yksittäisiä toiveita.

Lopuksi peukutettiin tuotosta, jossa luki, että ”kaikessa hoivatyössä ja suunnittelussa tulisi nähdä enemmän mahdollisuuksia kuin rajoituksia”.

Puheenjohtaja Ulla Ylläsjärvi esitteli Sanna Kumpulän tekemää talouslaskelmaa (kuva alla).

TULOSLASKELMA							Kasvu 2019-23	Kasvu, %
(euroa)	TP 2019	TA 2020	TA2021	Muutos (%)	SU 2022	SU 2023		
Varsinainen toiminta								
Toimintatuotot	5 012 286	3 812 890	3 834 248	0,60 %	3 868 756	3 946 131		
Myyntituotot	1 411 516	1 282 890	1 263 500	-1,50 %	1 274 872	1 300 369		
Maksutuotot	2 114 355	1 575 520	1 552 298	-1,50 %	1 566 269	1 597 594		
Tuet ja avustukset	812 040	350 880	418 750	19,30 %	422 519	430 969		
Muut toimintatuotot	674 375	603 600	599 700	-0,60 %	605 097	617 199		
Valmistus omaan käyttöön		16 810	100 000	494,90 %	100 900	102 918		
Toimintakulut	32 111 255	32 911 394	33 339 605	1,30 %	33 679 661	34 853 255	2 742 000	8,5
Henkilöstökulut								
Palkat ja palkkiot	11 993 882	12 450 700	12 811 467	2,90 %	12 926 770	13 185 306		
Henkilösivukulut								
Eläkekulut	2 893 558	2 932 460	2 962 555	1,00 %	2 989 218	3 049 002		
Muut henkilösivukulut	472 387	333 800	457 998	37,20 %	462 120	471 362		
Palvelujen ostot	12 583 635	12 817 048	12 997 820	1,40 %	13 154 800	13 917 896		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 395 091	2 279 740	2 242 945	-1,60 %	2 263 132	2 308 394		
Avustukset	1 348 352	1 681 166	1 455 520	-13,40 %	1 468 620	1 497 992		
Muut toimintakulut	424 350	416 480	411 300	-1,20 %	415 002	423 302		
TOIMINTAKATE	-27 098 969	-29 081 694	-29 405 357	1,10 %	-29 710 005	-30 804 205		
Verotulot	15 112 780	15 470 000	15 269 000	-1,30 %	15 246 000	15 459 000	346 220	2,3
Valtionosuudet	14 674 065	15 545 449	16 211 300	4,30 %	16 413 339	16 905 740	2 231 675	15,2
KÄYTTÖKATE	2 687 876	1 933 755	2 074 943	7,30 %	1 949 334	1 560 535		
Rahoitustuotot ja -kulut	-44 818	-62 000	-44 500	-28,20 %	-52 000	-87 000		
Korkotuotot	1 223	2 000	1 500	-25,00 %	1 000	1 000		
Muut rahoitustuotot	18 419	20 000	20 000	0,00 %	18 000	18 000		
Korkokulut	58 100	75 000	60 000	-20,00 %	65 000	100 000		
Muut rahoituskulut	6 360	9 000	6 000	-33,30 %	6 000	6 000		
VUOSIKATE	2 643 058	1 871 755	2 030 443	8,50 %	1 897 334	1 473 535		
Poistot ja arvonalentumiset								
Suunnitelman mukaiset poistot	1 550 849	1 700 000	1 650 000	-2,90 %	1 600 000	1 600 000		
Tilikauden tulos	1 092 209	171 755	380 443	121,50 %	297 334	-126 465		
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	14 349	14 349	14 349	0,00 %	14 349	14 349		
Tilikauden yli-/alijäämä	1 106 558	186 104	394 792	112,10 %	311 683	-112 116		

Yhteenvetona talouden kehittymisen lukuja Kolarissa:

- 2019 -23 muutos

	kasvu, €	kasvu, %
Käyttömenot	2 742 000	8,5
Verotulot	346 220	2,3
Valtionosuus	2 231 675	15,2

- tilikauden tulos sakkaa joka vuosi ja painuu negatiiviseksi -126 465 € v 2023. Tp 2019 tulos vielä 1 092 209.

Keskeiset kysymykset ovat:

- kuinka realistisesti talousennusteet ovat huomioineet koronan vaikutukset
- kuinka todennäköistä on, että 2020
 - 2020-23 käyttömenot toteutuvat suunnitellusti (oma arvaukseni on, että kasvavat enemmän)
 - verotulot kasvavat joka vuosi, ja ovat nousseet 2019-23 2,3%
 - valtionosuus kasvaa 2019-23 15 %, rahassa 2 231 675 €
 - tulos putoaa 2023 lukuun -126.465 €

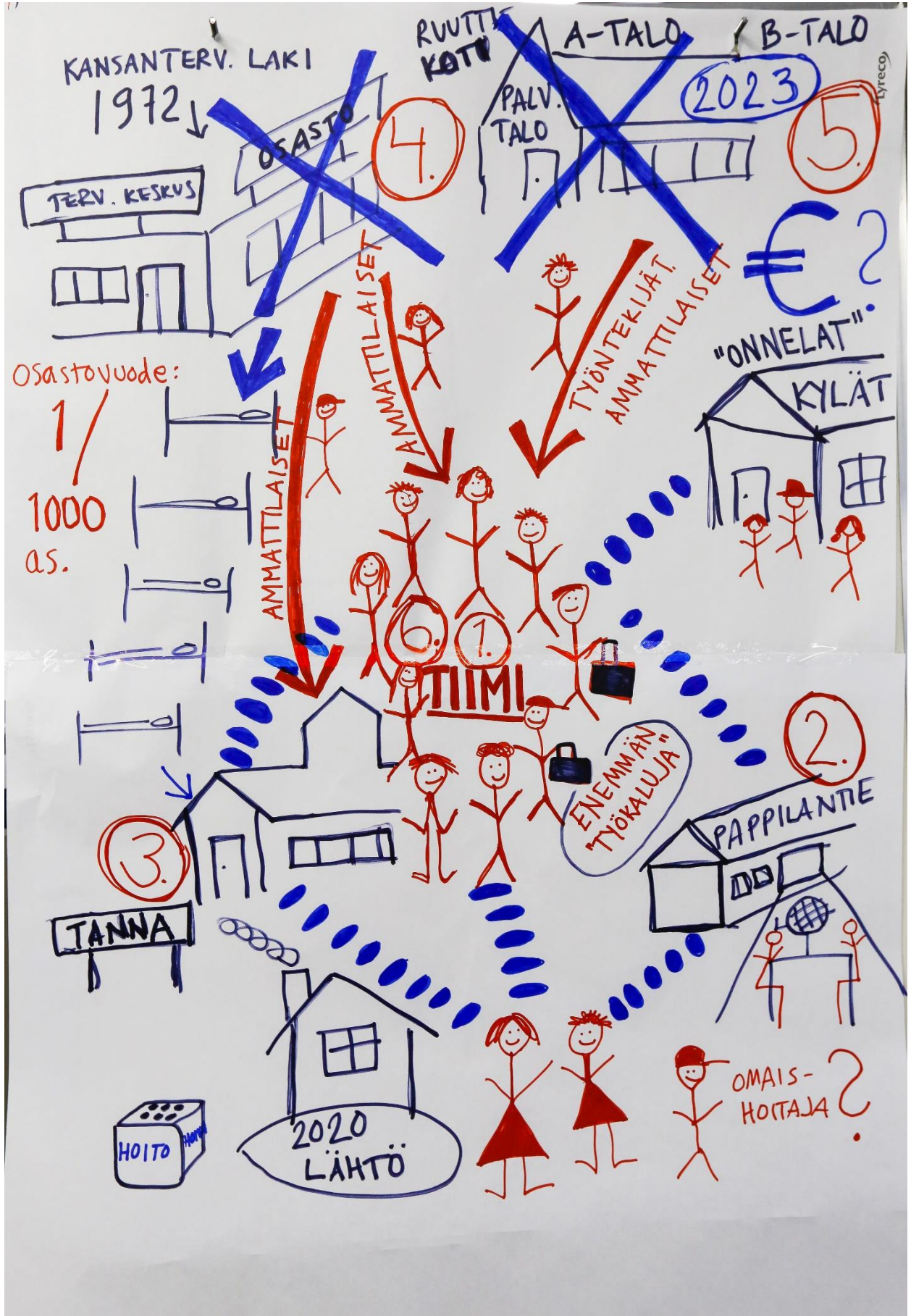
Keskusteltiin kunnan taloudesta

- miten verotulot todellisuudessa koronan aikana nousevat?
- matkailussa työssä olevat usein ulkopaikkakuntalaisia ja maksavat veronsa omiin kuntiinsa, paikkakuntaiset työttömiä
- kunta saanut valtiolta rahaa vuonna 2020, joka tulee maksaa takasin korkojen kera ensi vuonna
- miten palvelut tuotetaan suhteessa verotuloihin
- koululaisten lukumäärä kasvaa, käyttävät perheineen palveluja
- muuttoliike on positiivista
- mikä on etätyön vaikutus kunnan väkilukuun
- vähän yli 1000 euroa/asukas on kunnan velkamäärä
- koronarokotetta odotetaan, muuttuuko maailman entiseen sen jälkeen?
- valtionosuus/verotulon osuus; kunnan toimintaa rahoitetaan paljolti valtion rahalla, mikä on valtion taloudellinen tilanne nyt; ottanut paljon velkaa
- säilyykö valtionosuudet nykyisellä tasolla?
- valtio luvannut tukea koronakustannuksia, vielä ei ole kustannuksia korvattu
- miten kunnan yritykset voivat? matkailun ravintola-alan yrityksillä viime vuosi olisi ollut tosi hyvä, ennen koronan vuoksi sulkemista tilanne oli hyvä myynti, kesä oli samoin hyvä
- Suomessa matkailu nyt 2 miljardia nettonegatiivista, jos matkailu laskisi, mutta jos suomalaiset matkailisivat Suomessa, niin osa pärjää hyvin, osa todennäköisesti heikommin (menee nurin)

Miten palveluja, hoivaa ja hoitoa, voisi kustannustehokkaasti tuottaa?

Milla Salo pohjusti alustavasti valmistelevalle työryhmälle näkemyksiä piirtämällä mahdollisen tulevan palveluketjun rakentumisen vaiheittain. Kokonaisuudistus muodostuu ketjureaktiona.

Alla kuva Milla Salon piirroksesta.

Piirroksen avaus sanallisesti:

Lähtöruutu 0: Esimerkki-ikäihmiset asuvat omassa kodissaan vuonna 2020. Jos he pärjäävät ok, niin ovat itsenäisiä. Jos eivät, kotihoitajat käyvät auttamassa. Jos eivät enää pärjää kotona, seuraavana vaiheena on Palvelutalo, johon voivat muuttaa asumaan tai sairastuessaan menevät terveyskeskukseen osastolle hoidettaviksi.

5: Palvelutalolle on terveystarkastaja antanut aikaa kolme vuotta, jonka jälkeen sitä ei enää ole. Miten sitten?

1: Kotihoidon työntekijöistä rakennettaisiin itseohjautuva tiimi, mitä olemme aiemmin pohtineet työryhmän kokouksissa.

2: Enemmän apua tarvitsevat voisivat mennä Pappilantielle palveluohjauksen eli käytännössä Anrin kautta. Pappilanteilla on asuntojen lisäksi kerhohuone eli paikka, jossa voi kokoontua, ruokailla, pelata bingoa ynnä muuta sosiaalista ja yksinäisyyttä poistavaa. Pappilantie ottaisi osan Palvelutalon yhteisöllisestä roolista.

3: Jos ikäihmiset hoivan lisäksi tarvitsevat hoitoa, niin he voisivat mennä terveyskeskuksen osaston sijaan Tannaan. Jatkossa osaston paikat löytyisivät Tannasta, kuntouttavammasta ympäristöstä. Nyt vapaita sänkyjä ei ole, joten asukkaita tulisi siirtyä Tannasta muualle tai paremminkin jättää tulematta Tannaan.

4: Osasto lakkaisi olemasta, samoin Palvelutalo vuonna 2023. Työntekijät liikkuisivat terveyskeskuksesta kohti Tannaa ja itseohjautuvia tiimejä, jolloin ne vahvistuisivat.

6: Asiakkaat liikkuisivat kotihoidon tiimistä vankempaan hoivaan Pappilantielle.

Kommenttia Milla Salon esityksen jälkeen:

- miten omaishoitajat?
- omaishoitajille itseohjautuvat tiimit tuovat tukea
- korvauksien nostaminen omaishoitajille kannustamaan?
- järvikylissä Onnelan tyyppisiä pieniä yksiköitä?
- itseohjautuvia tiimejä on muitakin kuin kirkonkylän tiimi
- omaishoitajien rooli on sitovaa ja pienitulosta
- keskustelimme osastoa tarvitsevien sijoituksesta, Tannaan 4-6 paikkaa heitä varten
- nykytiedon mukaan tarvitaan yksi osastopaikka/1000 asukasta
- Pappilantiellä on 40 pientä, esteetöntä asuntoa
- mitä osaston tiloille sitten jatkossa? soten työntekijöille? tilaa vapautuisi 10 huoneen verran
- miten Ruuttikoti asettuisi Pappilantielle?
- Palvelutalolle tulossa 200 000 euron remontti, jotta kolmen vuoden toiminta-aika toteutuu
- Pappilantien Oman kodin yhdistys vuokraa asuntoja ensisijaisesti vanhukisille asuntoja, mutta myös muille
- Millan piirustuksesta on päätös Palvelutalon tilanteesta

- muu osa on suunnitelmaa, jota työryhmä ei tyrmää
- Millan ”pelilauta-piirustus” on ketjureaktio 1-6
- miten edettäisiin? Tiimit toimimaan ja Pappilantie vahvistettuun käyttöön niin, että Tannaan tulee tilaa osaston tyhjentämiseksi, osaston henkilökunta jalkautuisi tiimeihin ja Tannaan
- perusteellisesti asiaa on työstetty kaikkien näkökulmasta, ennen kaikkea kuntalaisten
- tarkoitus tuottaa palveluja, todennäköistä on, että saadaan säästöjä kustannuksista esim. yöhoidosta
- valtuustoseminaarin paikka?
- perhekotien hyödyntäminen?
- jos ajattelemme itseämme palvelujen käyttäjänä, niin missä kohtaa mieluiten näkisit itsesi? Koti oli suurimman osan toive.

Johtopäätös työryhmän keskustelusta on, että tästä jatketaan työstämistä.

Johanna Kiilin havaintoja Hoivan työryhmän kokouksesta 12.11.2020

- Millan visualisointi toimi erinomaisesti, se selkeytti sitä ajatusta, että muutos tapahtuisi pala kerrallaan, eikä kertarykäyksellä
- kun ehdotusta pohditaan, niin tulee tarkkaan miettiä mitä halutaan muuttaa, miksi ja miten
- innostusta mallin kehittämiseen löytyy työryhmästä, mikä on hyvin tärkeää muutosta suunniteltaessa ja eteenpäin viettäessä. Pelkoja muutokseen liittyy aina ja nekin tulee kehitystoiminnassa huomioida
- keskustelussa tulisi tuoda enemmän julki sitä näkökulmaa, että uuden mallin mukaan pyritään tukemaan terveyttä ja ennalta ehkäisemään kunnon huonontamista ja raihnaisuutta, mikä edesauttaa kotona selviämistä pitempään. Esim. FB -keskustelussa käsitellään usein pelkoja siitä, että uudistuksen myötä ikäihmiset jäävät yksin kotiin vähemmälle hoidolle
- hoidon tarpeen arvioimisen kynnys tulisi olla matala, jotta kotona asuvat kokisivat saavansa helposti apua sitä tarvitessaan. Tämä loisi turvallisuuden tunnetta ja luottamusta siihen, että kotona on turvallista olla. (Myös omaisten huolta tämä voisi helpottaa)
- olisi hyvä kertoa kuntalaisille ja päättäjille, että miten sairauksien hoito on kehittynyt ja parantunut vuosikymmenien aikana. Kotona voidaan hoitaa enemmän ja pitempään.
- seminaaria toivottiin ja sellaiselle on varmasti tarvetta.

Seuraava työryhmä torstaina 19.11.2020 klo 14

Muistion laati Tellervo Seppälä